

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

آشنایی با ادبیات کهن ایران و جهان

پایه دهم

دوره دوم متوسطه

رشته نمایش

گروه تحصیلی هنر

زمینه هنر

شاخه فنی و حرفه‌ای

شماره درس ۳۸۵۱

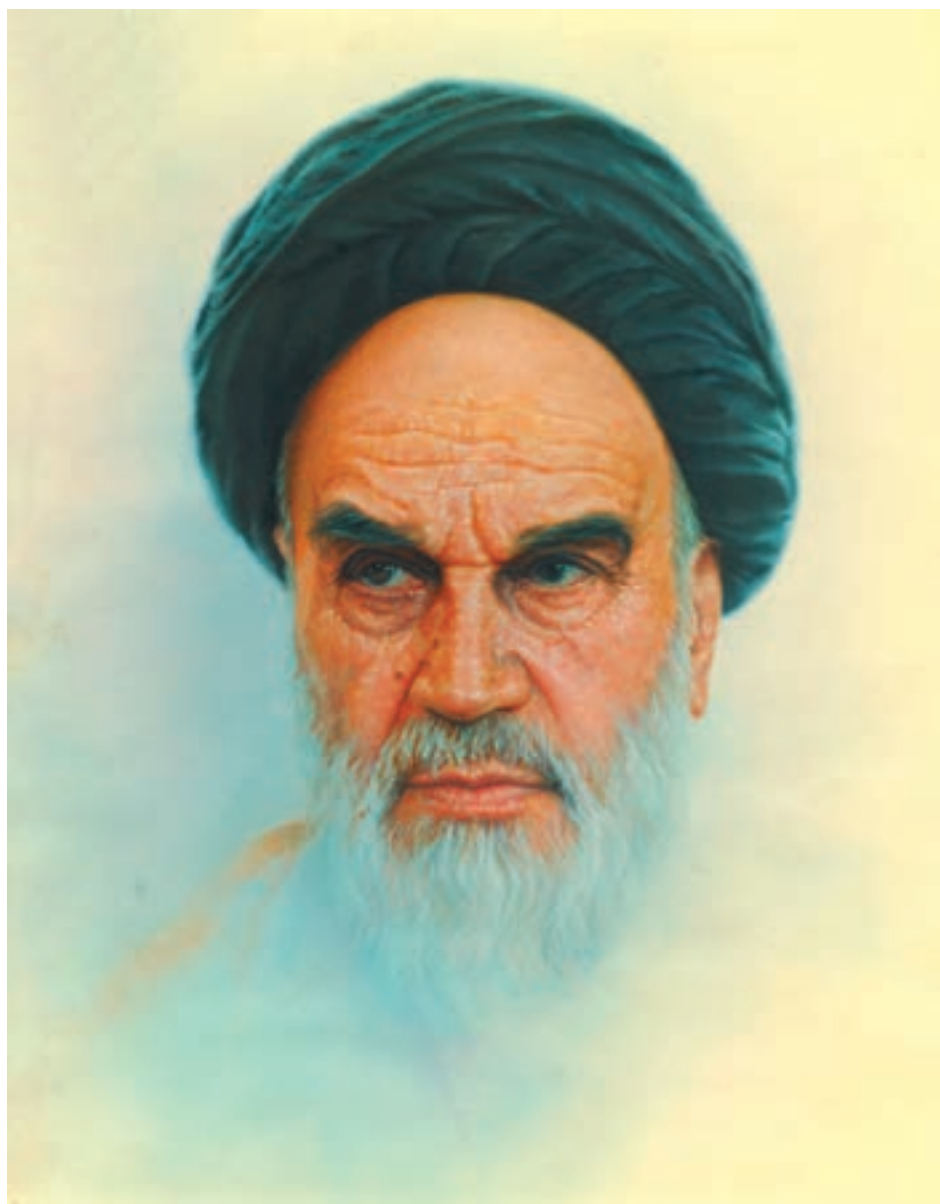
لزیری، مهدی	۸۰۹
آشنایی با ادبیات کهن ایران و جهان/ مؤلف: مهدی لزیری. - تهران: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران.	آ ۴۳۹ ل
۱۲۴ ص. : مصور. - (فنی و حرفه‌ای شماره درس ۳۸۵۱)	
متون درسی رشته نمایش گروه تحصیلی هنر، زمینه هنر.	
برنامه‌ریزی و نظارت، بررسی و تصویب محتوا: دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کار دانش وزارت آموزش و پرورش.	
۱. ادبیات. ۲. ادبیات باستانی. ۳. ادبیات ایرانی. الف. ایران. وزارت آموزش و پرورش.	
دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کار دانش. ب. عنوان. ج. فروست.	

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

- نام کتاب : آشنایی با ادبیات کهن ایران و جهان - ۶۲۳ - ۲۱۰
- پدیدآورنده : سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
- مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف : دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش
- شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف : مصطفی مختاباد، فریدون علیاری، اردشیر صالح‌پور، احمد نوری، حمیدرضا جهانی و نگین صادقی‌پور (اعضای شورای برنامه‌ریزی)
- مدیریت آماده‌سازی هنری : مهدی لژی‌ری (مؤلف) - محمود طاووسی، داریوش مؤدبیان (ویراستاران علمی) - جعفر ربانی (ویراستار ادبی)
- شناسه افزوده آماده‌سازی : اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
- نشانی سازمان : زهره بهشتی شیرازی (صفحه‌آرا) - محمدحسن معماری (طراح جلد) - خان علی صیامی (عکاس) - محمدباقر آقامیری (تصاویر مینیاتور)
- ناشر : تهران : خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)
تلفن : ۸۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار : ۸۸۳۰۹۲۶۶، کدپستی : ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹
وب‌گاه : www.irtextbook.ir و www.chap.sch.ir
- چاپخانه : شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران : تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (دارویخش) تلفن : ۴۴۹۸۵۱۶۱-۵، دورنگار : ۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی : ۳۷۵۱۵-۱۳۹
- سال انتشار و نوبت چاپ : شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص»
چاپ چهارم ۱۳۹۸

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس‌برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع بدون کسب مجوز از این سازمان ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

بمنز عبارتست از دمیدن روح معتمدانسانها

امام خمینی

همکاران محترم و دانش‌آموزان عزیز :

پیشنهادات و نظرات خود را درباره محتوای این کتاب به نشانی
تهران - صندوق پستی شماره ۴۸۷۴/۱۵ دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و
حرفه‌ای و کاردانش، ارسال فرمایند.

info@tvoccd.sch.ir

پیام‌نگار (ایمیل)

www.tvoccd.sch.ir

وب‌گاه (وب‌سایت)

فهرست مطالب

- ۵ فصل اوّل — دورهٔ زبان‌ها و ادبیات ایران باستان
درس اوّل
- ۶ مناجات
- ۸ ادب و ادبیات
درس دوم
- ۱۰ دورهٔ زبان‌ها و ادبیات ایرانی باستان و نمونه آثار بازمانده از آن دوران
درس سوم
- دورهٔ زبان‌ها و ادبیات ایرانی میانه و نمونه آثار بازمانده از آن دوران
(حدود ۲۲۶ ق.م — ۶۳۶ میلادی)
- ۱۶ آثار ادبی — مذهبی دیگر مربوط به دوران ساسانیان
درس چهارم
- ۲۰ ارداویراف‌نامه
- ۲۱ ایاتکار زریران (یادگار زریران)
- ۲۳ کارنامهٔ اردشیر بابکان
- ۲۶ فصل دوم — نثر فارسی بعد از اسلام
درس پنجم
- ۲۷ نثر فارسی پس از انقراض ساسانیان تا نیمهٔ اوّل قرن ششم

	درس ششم
۳۱	ترجمه تفسیر طبری
۳۴	تاریخ بلعمی
	درس هفتم
۳۶	تاریخ بیهقی
۳۹	کیمیای سعادت
۴۲	فصل سوم — نثر فارسی از اواسط قرن ششم تا قرن هشتم
۴۳	درآمدی بر نثر فارسی از اواسط قرن ششم تا هشتم
	درس هشتم
۴۴	مقامات حمیدی (قرن ششم)
۴۶	کلیله و دمنه (قرن ششم)
	درس نهم
۴۸	اسرار التوحید (نیمه دوم قرن ششم)
۴۸	حکایت پیر طنبورزن
۵۰	مرد کامل
	درس دهم
۵۲	سعدی شیرازی (قرن هفتم)
۵۴	تذکره الاولیاء
۵۷	فصل چهارم — درآمدی بر نثر فارسی از قرن هشتم تا سیزدهم
	درس یازدهم
۶۱	تاریخ شاه عباس دوم
	درس دوازدهم
۶۴	صائب تبریزی
۶۵	درّه نادره

۶۷ فصل پنجم — نثر فارسی از قرن سیزده به بعد

درس سیزدهم

۶۹ قائم مقام فراهانی

۷۱ فروغی بسطامی

درس چهاردهم

۷۳ عبدالرحیم طالبوف

۷۴ سید محمدعلی جمالزاده

۷۶ علی اکبر دهخدا

۷۹ فصل ششم — آثار ادبی منظوم

درس پانزدهم

۸۰ اشعار حماسی

۸۲ دقیقی طوسی

۸۲ شاهنامه فردوسی

درس شانزدهم

۸۵ اشعار عرفانی

درس هفدهم

۹۱ اشعار اجتماعی

درس هیجدهم

۹۵ اشعار مرثی

۹۹ فصل هفتم — نمونه ادبیات کهن جهان

درس نوزدهم

۱۰۱ ادبیات یونان باستان

۱۰۳ اودیسه

۱۰۴ داستانهای ازوپ

درس بیستم

۱۰۶

ادبیات روم باستان

۱۰۸

ویرژیل

درس بیست و یکم

۱۱۰

ادبیات شرق در سده‌های میانه

۱۱۱

ادبیات هند

۱۱۲

ادبیات چین و ژاپن

درس بیست و دوم

۱۱۴

ادبیات غرب در سده‌های میانه

۱۱۵

نقش کلیسا

۱۱۵

ادبیات لاتین در قرون وسطی

۱۱۶

رشد ادبیات ملی

درس بیست و سوم

۱۱۷

ادبیات اسپانیای مسلمان

۱۱۸

میراث یونان و دوران رنسانس

درس بیست و چهارم

۱۲۰

بهشت گمشده (میلتون)

۱۲۰

دانته (۱۲۶۵ تا ۱۳۲۱) و کمدی الهی

۱۲۲

واژه نامه